51e jaar. — N° 25.

Zaterdag, 27 Februari 1904.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centmen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die tot heden hun ABONNEMENT aan den *Postrijder* niet betaald hebben, zijn verzocht ons het bedrag er van te doen toekomen, zoo niet zal er hun door den briefdrager eene kwitancie aangeboden worden, met verhooging van 10 centiemen voor kosten van inbeuring.

TONGEREN, DEN 27e FEBRUARI 1904

VAN ALLES WAT.

« Sinds 1877 bestaat in Italië het gedwongen onderwijs. Na 25 jaar van dat stelsel is er 48, 49 °/o van de algeheele bevolking, die noch lezen, noch schrijven kan. In zekere streken stijgt de verhouding zelfs tot 80 °/o evenals in Portugal. »

Dit is eene uittreksel van de zeer liberale «Etoile,» die steeds met hand en tand de verplichting van het schoolwezen voorstaat. Hoe brengt men dat te zaam ? Als de schooldwang zoo opperbest is, hoe brengt hij in Italië zulke slechte uitslagen teweeg ?

Wij, integendeel hebben geene wet om den schoolgang te regelen, en toch voorzien wij terecht dat binnen enkele jaren de laatste Belg geleerd zal zijn.

* *

WETGEVENDE KIEZINGEN. — Het is den 29 Mei aanstaande, in plaats van den 22 (hoogdag van Sinksen) dat de wetgevende kiezingen in ons land zullen plaats hebben, wel te verstaan indien er, zooals men aankondigt, eene wet aangenomen wordt bepalende dat, telkens dat de kiezingen op Sinksenfeest vallen, zij acht dagen zullen verschoven worden, aangezien de nieuwe kiezerslijsten slechts van kracht zijn te beginnen van 1 Mei en twintig dagen voor de kiezingen aan den voorzitter van het eerste bureel van elk kanton moeten gezonden worden.

* *

België is een paradijs... voor de kloosters schrijven de liberalen ; — waarom ? — omdat er volgens de laatste berekeningen 6237 leden zijn in de mannenkloosters en en 31,668 in de vrouwenkloosters ! Omtrent 1 kloosterling voor 200 inwoners.

Indien Belgie « een paradijs » is voor de kloosters, 't moet nog veel meer « een paradijs » zijn voor de herbergiers, aangezien er 200,000 herbergen bestaan ; 't is te zeggen 1 voor 35 inwoners.

Natuurlijk mogen de herbergiers hun paradijs op de wereld hebben en de liberalen ook ! maar paters en nonnen, die niet ! want de geuzen vinden dat paters en nonnen nutteloos en schadelijke wezens zijn in de samenleving ! Zij schelden ze uit voor nietsdoeners en ledigganger.

Ja, laat eens zien, waarmede die « ledigganger » van kloosterlingen zich in het « Belgisch paradijs » bezighouden in afwachting dat de vrijmetselarij hen hier ook kan verjagen.

Er zijn 425 mannen en 4798 vrouwen die zich *uitsluitelijk* met werken van ziekenverpleging bezig houden.

1562 mannen en 12,359 vrouwen zijn uitsluitelijk bezig met werken van onderwijs.

533 mannen en 4943 vrouwen houden zich terzelfdertijd bezig met werken van ziekendienst en onderwijs.

2195 mannen en 2246 vrouwen houden zich uitsluitelijk bezig met prediken of bidden. Zoo doen zij nog duizendmaal meer voor de maatschappij als de liberale genieters en de socialistische beloovers en volksbedriegers.

* *

Vier ziekendieners van het gasthuis van Sint-Jans-Molenbeek zijn veroordeeld door de rechtbank van Brussel, voor slagen, toegebracht aan den waker-overste en eenen geneesheer.

Dronken zijnde, zingend en razend als bezetenen, hadden zij geweigerd te gehoorzamen aan hunnen overste, die hen wilde doen zwijgen. Ten overvloede ranselden zij hem af alsook eenen dokter, die hem ter hulp kwam.

Een der betichten was reeds vroeger voor dronkenschap veroordeeld geweest. Een andere had in een zinneloozen gesticht gezeten en de derde had reeds als landlooper in een staatsgesticht gelogeerd.

De rechtbank veroordeelde hen tot straffen van 2, 3 en 4 maanden en boeten, slechts één voorwaardelijk.

Zij gingen in beroep en het hof bekrachtigde die straffen.

Men ziet het, de wereldlijke ziekendieners zijn modellen !

* *

Heer Van der Kindere, die eene antikatholieke meeting voorzat, ingericht door de leerlingen der uitstervende liberale hoogeschool van Brussel, gaf de jonge geuzenspruiten den volgenden raad.

« Vele liberalen trouwen katholieke rijke juffers, en laten de liberale beginselen varen. Volgt dit verderfelijk voorbeeld niet na, trouwt niet voor de Kerk, laat uwe kinderen niet doopen. Tracht het hert uwer schoone te winnen in plaats dat zij het uwe verovert ».

Heer Van der Kindere bewijst dat hij in deze kwestie, gelijk in vele andere, oprecht kinderlijk, of beter kinderachtig is gebleven.

Met eenen ernstigen bruidschat verleidt men gelijk welk haantje-vooruit. Voor honderd duizend frank stapt dergelijk heerschap niet slechts over kerkelijk huwelijk en doop, maar gaat den kruisweg, en zal, als het moet, in de processie eene flambouw dragen.

Heer Van der Kindere schijnt te vergeten dat het gouden kalf de god is van hen die geen andere religie hebben.

Spoedig gehoorzamen.

De eerbiedwaardige abt Sylvanus had in zijn klooster verscheidene jonge broeders, waaronder een zekere Marcus genaamd, die al de andere overtrof en daarom van den abt het meest werd bemind. De andere broeders waren hier over zeer misnoegd, en toen op zekeren dag twee vreemde Paters het klooster kwamen bezoeken, deden zij er bitterlijk hun beklag over.

De twee Paters spraken er van aan den Abt, en vroegen hem waarom hij dit onderscheid maakte. Doch deze zonder een woord te antwoorden, leidde de twee vreemdelingen naar dit deel van het klooster, waar de cellen der broeders zich bevonden. Daar ging hij beurtelings aan ieders deur kloppen en verzocht elkeen der broeders buiten te komen. Doch allen gingen zij nog eene wijl aan hunne bezigheden voort en het duurde een tijd lang eer zij aan de uitnoodiging van den abt beantwoord hadden. Enkel, toen zij aan de cel kwamen welke broeder Marcus bewoonde, had de abt nauwelijks geklopt en geroepen, of deze kwam uit en verscheen voor zijnen overste. Dan ging de abt met de twee paters de cel binnen. Marcus was een ervaren en gewetensvollen overschrijver ; juist was hij bezig aan een afschrift der geweide bladeren. De bezoekers bewonderden met welbehagen zijn werk, en bemerkten in een nauwkeurig onderzoek dat de laatst begonnen letter niet voleindigd was. Marcus had zijnen arbeid dadelijk gestaakt, om oogenblikkelijk te gehoorzamen.

Dan zegden de twee vreemdelingen tot den overste : « Waarlijk, wij moeten dien braven jongeling waarvan gij zooveel houdt, hoogachten ; wij zien en bewonderen met ware vreugde zijne spoedige gehoorzaamheid, en daarom moet hij voorzeker aan God ook zeer aangenaam zijn. »

Gehoorzaamheid maakt ons aangenaam aan God en aan de menschen.

Leert uwe kinderen zingen

Gelukkige menschen die God met de gave van den zang bedeeld heeft, wiens keelgestel zoo gemaakt, en wiens oortrommel zoo fijn gespannen is, dat hij de vogelen van het bosch kan naslagen en de musch met haar gesjirp en de duive met haar geroekedekoe in onze boonstaken of op onze daken. Wel er loopen zoovele omstandigheden, zoovele gelegenheden door het leven van den mensch dat een lied goed doet en er wat gezang van pas komt. Wat gebeurd het dikwijls dat het ons verdriet doet dat wij niet kunnen zingen ; lawijd maken en een valschen toon uit de keel halen, dat is niet zingen maar trekt lel op wangeluid of vorschenzekwaak, en dat hebben wij persoonlijk wel honderde keeren ondervonden. Immers, wat zoete balsem voor het hert moet het niet zijn als men verdriet heeft, eene melodij of treurlied aan te heffen ; hoe pijnlijk valt het den plechtigen kerkzang niet te kunnen aanhooren en begrijpen ; met de andere jubbelzangen niet te kunnen aanheffen of op beurt zijn lied zingen !

« Daarom moeders leert uwe kinderen zingen van kindsbeen af ; » zegt een duitsche schrijver ; « 't zij zij muzikalen of zangerigen aanleg hebben of niet : — Dit *of te niet* moet gij bijzonderlijk in het oog houden. »

« Ik had, zoo gaat de schrijver voort, toen ik klein was geen het minste muzikalisch gehoor, en volgens mijne eerste leermeesters kon ik geen enkelen juisten toon vatten ; kortweg kreeg ik altijd, bij de minste *do* of *ré*, die ik wilde uitstooten « 't zwijg stil, ge kent er niets van » naar het hoofd. Toen ik naar de school, en later naar het pensionaat gestuurd werd, kreeg ik van die eigenste meesters een zoo vleiend getuigschrift mede over mijn muzikaal talent dat men mij van zelven van de zanglessen ontsloeg ; zoo werd ik groot zonder een toon aangeslagen te hebben. Later natuurlijk waagde ik het niet meer, wat aan mij verwaarloosd was te achterhalen en zoo moet ik nu ontbeeren en missen wat ons de zoetste vreugde zou kunnen verschaffen ; in vroolijke of melodische toonen weergeven wat ons hert zoo innig van binnen gevoelt. — Lieve moeders verzaakt voor uwe kinderen zulk geluk niet ! De ondervinding heeft geleerd dat menschen wier gehoor zeer zwak en wier zangerigen aanleg in den beginne op mi der dan niet uitdrukt, toch door oefening tot een behoorlijken zang kunnen opgeleid worden ; want het gehoor laat zich door het dagelijks luisteren verfijnen en verscherpen. Volkomen onmuzikalische menschen zijn eene zeldzaamheid. Natuurlijk dat er voor den leeraar en den leerling een machtige dosis geduld tot zoo eene opleiding vandoen is. Aangenaam is het zeker voor den muziekmeester niet zoo een tiental kleppers onder zijnen maatstaf te hebben, maar de taak van den onderwijzer die de kinderen, ze kunnen dan al zingen of niet, den *a b c* moet inblazen en in 't gezicht printen, is ook zoo gemakkelijk niet. Ouders peinst er op.

En gij moeders, kunt gij zelve zingen, zingt uwe kinderen voor, lijk gij ze leert bidden en uwen en vaders naam uitspreken ; zij zullen wellicht uwen ouden dag verlustigen, en met u bij den brandende kerstboom een lied zingen tot lof van den geboren zoon Gods.

CONRADI.

Rede en Godsdienst.

In het begin van verleden eeuw sprak de wijsgeer Fichte van zijnen leerstoel : « Mijne heeren, binnen vijf jaren bestaat er geen christelijke godsdienst meer, want de rede is onze godsdienst. » Reeds lang is Fichte den gewonen weg der stervelingen ingeslagen ; maar Christus Kerk bestaat nog altijd, door alle eeuwen heen verkondigende, dat niet door de rede, maar door de openbaring den mensch den weg tot den hemel gebaand wordt.

Niemand zal betwisten dat de menschelijke rede een kostbaar geschenk is van Gods oneindige goedheid, voor hetwelk wij gehouden zijn Hem innig dankbaar te zijn. Doch hoe schoon en kostbaar ook, is die rede nogtans zeer beperkt, en onbekwaam om op de gewichtigste vragen voldoende antwoord te geven.

Mensch, waarom leeft gij ? Waar is uw oorsprong ? Welk is uw eindoel ? Te vergeefs zal de rede een antwoord zoeken op die vragen.

De inwendige stem van 't geweten verwijt u dat ge reeds dikwijls gezondigd hebt. Zal God u die zonden vergeven. En als Hij ze u vergeeft, zal 't dan effen al of onder voorwaarden zijn ? en onder welke voorwaarde ? Stelt die vragen aan de rede, ze zal u niet antwoorden.

Waarom geschiedt er zooveel onrecht in de wereld ? De goddeloozen baden in wellust en genoegens somtijds, terwijl de brave menschen meer dan eens onder 't lijden, zich door 't leven moeten voortslepen ? Welke oplossing zal de rede op die vragen geven ?

Waarom moet den eenen mensch den anderen gehoorzamen, den eenen voor den anderen belastingen opbrengen, de eenen voor den anderen lijden en sterven ? Antwoord daar eens op, rede, ge kunt niet.

Eindelijk wat zal van ons na den dood geworden ? Zullen we gelukkig of rampzalig zijn ?

Gewichtige vragen welke een mensch die zijn verstand gebruikt, zich stellen moet.

En ingezien tot hiertoe het menschelijk verstand, de wijsheid der wereld op geen enkele van hen een voldoend antwoord heeft gegeven, besluiten wij met den H. Thomas van Aquinen : « Noodzakelijk was het, dat de mensch door God zelven onderricht werd. »

DE KAMER.

Zitting van vrijdag 19 Februari.

BEGROOTING VAN SPOORWEGEN, POSTERIJEN EN TELEGRAFEN.

VERVOLG VAN DE ALGEMEENE BERAADSLAGING.

De heer DESMAISIÈRES. — *Sedert minstens* vijf-en-twintig jaar vragen der ingezetenen van Houppertingen en der omliggende gemeenten dat de halte van dien naam tot goederenstatie worde ingericht, en sedert ik de eer heb lid van deze Kamer te zijn, ondersteunde ik herhaaldelijk die zoo billijke vraag. Dergelijke gunst werd toegestaan aan veel minder aanzienlijke plaatsen, als daar zijn Oplinter en Wilderen, op dezelfde lijn van Thienen naar Tongeren.

Nagenoeg 4,000 ingezetenen der gemeenten Houppertingen, Gothem, Berlingen, Mettecoven, Rijkel, Ulbeek, enz., vinden geen gemakkelijk vervoer voor hunne voortbrengselen, want de dichtste statie ligt op 3 kilometer afstand van die verschillende plaatsen, en men weet van hoeveel gewicht het voor de beetwortelteelt, de voornaamste rijkdom dier streek, is om lang vervoer per as te kunnen vermijden.

Anderzijds, gezien den aanzienlijken fruithandel in die streek, de suiker- en stroopfabrieken, de brouwerijen, enz., zou onbetwistbaar de aangevraagde statie veel meer ontvangsten opleveren dan zooveel andere statiën, zonder moeite verleend.

Lang echter weigerde het bestuur deze billijke vraag in te willigen, omdat het vreesde den jaarcijns te verliezen, opgeleverd door de bijzondere statie, ingericht door de suikerfabrieken, en juist omdat daar eene aanzienlijke bron van vervoer bestaat, weigerde men de statie, die men anders zonder aarzelen had toegestaan.

Ook begreep men op den duur hoe onrechtvaardig dit was, en in beginsel werd tot het oprichten der statie besloten, doch dit is jaren geleden en niets werd gedaan.

Te Kerniel, op dezelfde lijn, bestaat dezelfde toestand. Ook daar werd in beginsel besloten tot het oprichten der statie, zonder dat het werk wordt verricht.

't Is dat men intusschen onderhandelde voor het leggen van eene rechtstreeksche lijn van Brussel op Aken, die gedeeltelijk en de rechtgetrokken lijn van Thienen op Tongeren zou benuttigen. Wel nu, die rechtmaking kon beide bedoelde statiën letwat doen verplaatsen en men wilde het gevaar niet oploopen, de bouwkosten tweemaal te moeten betalen. Dat was een ernstige reden en, hoe nadeelig ook die vertraging voor haar zij, moesten de belanghebbende gemeenten toch toegeven, met de hoop dat die questie van richting aldra zou opgelost worden.

Derhalve was het met groote vreugde dat de bevolking de woorden onthaalde, door den heer minister van spoorwegen uitgesproken ter zitting van 7 Juli laatstleden, waarbij hij verklaarde dat de onderhandelingen met Duitschland goed waren afgeloopen en bij uitleggingen gaf over de aangenomen richting, zoodat men mocht hopen, eerlang de plaats te kennen waar de toekomstige statiën van Houppertingen en Kerniel zouden gebouwd worden.

De bewijsvoering van den heer minister scheen immers afdoende. Hij had betoogd dat 's lands algemeen belang de nieuwe richting vergde en, anderzijds, had hij zegevierend de tegenwerpingen weerlegd, welke men had gemeend namens zekere plaatselijke belangen te moeten doen.

Maar nu komt men ons zeggen, dat er nieuwe pogingen worden gedaan om de oplossing te verdagen.

Alhoewel de minister bewezen heeft, dat Luik en Verviers niets zouden verliezen ten gevolge van het leggen der nieuwe lijn, verklaren die steden zich niet tevreden en trachten zij de richting te doen veranderen. Onzes inziens zou nochtans, in een voor het land zoo gewichtig vraagstuk, alleen het algemeen belang in aanmerking moeten komen.

Welnu, de minister heeft bewezen dat het algemeen belang de richting vergt, die hij verkozen had. Zijn bestuur had overigens het vraagstuk bestudeerd, alleen met het algemeen belang, en het feit dat het tot die richting besloot, zal voor al wie geen vooringenomenheid koestert, een zeker bewijs zijn van de voordeelen, die er aan verbonden zijn.

Ik ben geen vakman en wil de questie dus niet uitvoerig behandelen. Anderen zullen dit desnoods doen. Maar ik wil er van spreken om den heer minister te smeeken, niet langer te talmen. Hij zelf heeft gezegd, dat de lijn zal benuttigd kunnen worden eerst verschillende jaren nadat eene eindbeslissing zal zijn genomen. Het algemeen belang vergt, dat men den dienst snel kunne inrichten, vóór dat het vervoer door mededingende lijnen worde ontnomen.

Ten slotte herinner ik den heer minister zijne belofte, binnen kort de vraag naar een stilstandplaats tusschen Tongeren en Hasselt op te lossen. Wel weet ik dat de zaak op de lange baan werd geschoven, tengevolge van de oneenigheid der betrokken gemeenten betreffende de plaats van dit stoppunt. Maar de kwestie is thans in alle opzichten bestudeerd, en ik hoop dat de heer minister zich weldra rekenschap geven zal van de voordeelen der verschillende oplossingen en eene beslissing zal nemen, die voordeelig is voor het grootste getal.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *DONDERDAG 17 MAART.*

Op de markt van TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld : 325 koeien en kalveren, 251 vette varkens en 1333 magere varkens.

BERICHT. — *Aan de liefhebbers eener aangename lezing.*

Voortaan zal de katholieke Volksbibliotheek (lokaal Volksbond) open staan alle donderdagen van het jaar van 1 tot 2 1/2 ure, in plaats van op de vrijdagen ; alsook op de zondagen van 11 tot 12 ure.

De boeken worden aan de lezers of lezeressen gratis uitgeleeld, voor 14 dagen.

Namens het Bestuur.

APOTHEEK. — ZONDAGRUST.
Zondag zal de apotheek van

M. BROEDERS

alleen openblijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

Verleden zondag, vertoikten de leden der **Maatschappij St-Veronica van Luik**, voor een talrijk en uitgelezen publiek, in de groote zaal der Concordia, het drama in vijf bedrijven, **le PETIT JACQUES**. De tooneelliefhebbers zijn op de hoogte hunner taak gebleven, ook werden zij geestdriftig toegejuicht. Onder de tusschenpoozen voerde de Symphonie der Concordia, onder de behendige leiding van Mijnheer G. Ruyters, eenige der schoonste stukken van haar rijk repertorium uit.

In een woord het was een prachtig avondfeest, dat de beste herinnering zal laten aan al degenen, die het bijgewoond hebben.

De **Gouverneur** der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden dat, door wijziging van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 27 April 1901, de hengsten die, *'t zij eene 1ste, 't zij eene 2e provinciale premie bekomen hebben*, voortaan zullen mogen mededingen voor de *nationale premiën.*

NATIONALE MAATSCHAPPIJ TOT VERBETERING van DEN BELGISCHEN TREKHOND.

De Nationale Maatschappij tot verbetering van den Belgischen trekhond, onder wier bescherming reeds verschillende prijskampen in Limburg met goeden uitslag ingericht werden, heeft als Voorzitter benoemd M. Baron de Crombrugghe Lowinghe, in vervanging van den stichter der Maatschappij, den zeer betreurden Graaf de 't Serclaes de Wommersom, overleden. Als onder-Voorzitter heeft zij aangeduid M. Graaf de Bylandt, insgelijks goed gekend te Hasselt en te St-Truiden, waar hij in de prijskampen de functiën van keurder waargenomen heeft.

In hare algemeene vergadering van den 6 dezer maand, heeft de provinciale Afdeeling van Limburg de uitgaande leden van haar Comiteit herkozen en als onder-Voorzitter M. Caimo, arrondissementscommissaris te Tongeren, in vervanging van M. de Matthys, M. overleden en M. Van Willigen, H. provinciaal Raadslid en Burgemeester te Lummen, als lid van het Comiteit.

In den loop van 1904, zullen provinciale prijskampen voor trekhonden, waaraan al de leden der Limburgsche Afdeeling kunnen deelnemen, ingericht worden, namelijk te Bilsen en te Tongeren.

Effractiën. — Te koop bij M. COLLEE, boekhandelaar, Groote Markt, te Tongeren :

TABEL DER PRIJZEN DER GRANEN voor de vereffening der achterstallige renten en pachten en den afkoop in 1903.

OFFICIEELE AKTEN.

Worden benoemd tot werkende en plaatsvervangende leden van den militieraad, voor de lichting van 1904, de provincieraadsleden en de gemeentebestuurders, hieren aangeduid :

Arrondissement Tongeren.

Werkend voorzitter. — M. Coart Justin, Provincieraadslid, Tongeren.

Plaatsvervangers des voorzitters. — M. de Carital de Peruzzis, Provincieraadslid, Lanaeken, en M. Deploige, Provincieraadslid te Gothem.

Werkend lid. — M. Meyers Frans, Burgemeester te Tongeren.

Plaatsvervangers van het werkend lid. — M. Janssen Jan, Burgemeester te Reckheim en M. Henrotte Hendrik, Burgemeester te Millen.

Arrondissement Hasselt-Maeseyck.

Werkend voorzitter. — M. Croonenberghs Ant. Provincieraadslid te Hasselt.

Plaatsvervangers des voorzitters. — M. Byvoet J. Provincieraadslid te Hechtel en M. Nagels Lodewijk, Provincieraadslid te Sint Truiden.

Werkend lid. — M. Portmans Ferdinand, Burgemeester te Hasselt.

Plaatsvervangers van het werkend lid. — M. Verkissen Ferdinand, Burgemeester te Maeseyck en M. Pollenus Emile, Burgemeester te Spalbeek.

—o—o—

Worden benoemd voor de lichting van 1904, tot militaire leden der militieraden en tot plaatsvervangers dezer leden, de hiernavermelde officieren :

Arrondissement Tongeren.

Werkend lid. — M. Sults, kapitein-commandant bij het 2e regiment jagers te voet, te Sint-Truiden.

Plaatsvervangend lid. — M. Opdebeeck, kapitein-commandant bij het 11e linie regiment te Hasselt.

Arrondissement Hasselt.

Werkend lid. — M. Hamer, kapitein-commandant bij het 11e linie regiment te Hasselt.

Plaatsvervangend lid. — M. Maerten, tweede kapitein bij het korps der gendarmerie te Hasselt.

ZEEAVONTUREN.

6de VERVOLG.

Toen Wilbur den morgen na het zinken van de bark op het dek kwam, zag hij tot zijne verbazing, dat de schoener weer onder zeil was. Wilbur en Charlie hadden den nacht op het voorschip doorgebracht — Charlie bij de matrozen, Wilbur in den hangmat van den kapitein. De reden voor die verandering was een stellig bevel dat Moran den vorigen avond tijdens hondendewacht had gegeven.

Zij had Wilbur terzijde aangekeken en kortaf gezegd met een fraaie diepe altstem, die hij nu voor het eerst opmerkte :

— Ik slaap achter, in de kajuit ; gij en de Chinees vóór. Begrepen ?

Moran had Wilbur's bedoeling voorkomen ; terwijl Charlie en de matrozen, na hare merkwaardige proeve van zeemanskunst haar een bijgeloovigen eerbied toedroegen.

Wilbur trof haar aan het ontbijt. Zij droeg nog altijd manskleederen — gedeeltelijk aan Kitchell's uitrusting ontleend — en leerzen tot aan de knie. Zij had echter geen hoed op, en haar zwaar haar was in lange strengsels gevlochten, bijna zoo dik als een arm.

De roodheid van haar gelaat stak zonderling af bij hare blauwe oogen, en zware zandkleurige wenkbrauwen. Zij at met haar mes, en toen zij hare telloor had weggeschoven, merkte Wilbur op, dat zij een half glas whiskey met water dronk.

Het gesprek tusschen hen beiden vlotte niet. Zij wisten niet, waarover zij zouden spreken. Haar vader was zeker reeds gestorven vóór hare redding ; zij sprak ten minste niet over zijne dood. Hare houding tegenover Wilbur getuigde van wantrouwen en achterdocht.

— Hoe zijt gij hier aan boord gekomen bij die ratteneters ? vroeg zij opeens. Gij zijt toch geen matroos ?

— Ha, ha ! lachte Wilbur, doch zijn lach klonk niet vroolijk. Ik werd « gerooseld ».

Moran sloeg met hare roode vuist op tafel en riep met een luiden lach, die klonk als een klok :

— « Gerooseld ? — gij ? Nu, die is goed. En wat wilt gij nu beginnen ?

— Wat zult gij doen ?

— Het eerste schip dat naar huis gaat, signaleeren en mij laten meenemen naar Frisco. Ik moet zorgen dat ik mijne assurantie binnen krijg (Wilbur had haar de papieren der Letty gegeven) en de schipbreuk rapporteeren.

— Nu, ik ben ook niet verzot op de haaienvangst, zegde Wilbur.

Doch Moran toonde geen belangstelling in zijne planuen.

Weldra bemerkte zij echter, dat zij het plan van seinen maar moesten opgeven. Tegen twaalf uren vertoonde zich eene stoomboot aan den horizon, die snel naderde. Moran hond dadelijk een seinvlag aan de piek.

Charlie stond aan het roer en sprak een paar woorden in het Chineesch, waarop een der matrozen met zijn mes het touw doorsneed en het noodsignaal weer op het dek legde. Met een vloek wendde Moran zich tot Charlie.

Neen, neen ! riep Charlie, de oogen sluitend en met het hoofd schuddend ; neen ! Dat houdt te lang op ; wij kunnen niet stoppen. Kom beneden in de kajuit, gij en baas numero twee (dat was Wilbur), dan kunnen wij praten.

De zonderlinge vergadering had toen plaats in Kitchell's kajuit — de heer, het meisje in manskleederen, en de Chinees. Het ging er niet gemakkelijk naar toe, want Wilbur en Moran drongen er op aan, dat zij aan boord van de stoomboot gebracht wilden worden, en Charlie weigerde dit hardnekkig.

Ik heb er gisteren avond met de Chineezen over gesproken. Zij willen niet stoppen. Dat geeft te veel gebabbel. Niet stoppen, maar gaan visschen, zoo gauw mogelijk, en geen tijd verliezen. Ik heb geen verstand van een schip te besturen, de Chineezen ook niet. Gij wel (en hij wees op Moran). Ik geloof dat gij goed op de hoogte zijt. Baas numero twee kan geen schip besturen, maar hij weet toch een heelen boel.

En wij moeten hier aan boord blijven om het schip voor u te besturen ? riep Moran gloeiend van drift.

Charlie knikte.

Mij dunkt van ja.

En als wij naar de haven terugkeerden, riep Wilbur, zoudt gij dan soms denken, dat ik — dat wij u de schade niet zouden vergoeden ?

Charlie glimlachte.

De zes Maatschappijen zijn heel rijk.

— Nu, maak maar dat ge wegkomt, beval Moran, alsof de schoener haar eigendom was, wij zullen er nog wel eens over spreken.

— De Chineezen houden veel van u, zegde Charlie tot Moran onder het heengaan. Gij kunt zoo goed een schip besturen ; wij willen u tot kapitein hebben. Maar, voegde hij erbij, voor een oogenblik zijn onverschilligheid afschuddend als een masker, zoodat de boosaardige Chinees te voorschijn kwam, de Chineezen houden niet van grappenmaken, begrepen ?

Met een glimlach als van een Talleyrand verdween hij.

Moran en Wilbur waren voor het oogenblik machteloos tegenover de zeven Chineezen. Zij moesten aan boord blijven, wanneer de koelies het zoo verlangen ; en bleven zij, dan eischte hunne persoonlijke veiligheid, dat het schip goed bestuurd werd.

— Ik zal kapitein zijn, besloot Moran wrevelig, toen het gesprek was afgeloopen. Gij moet als stuurman optreden, M. Wilbur. En verbeeld u maar niet, dat gij kunt doen wat gij wilt, omdat ik een jong meisje ben en alleen. Ik houd evenmin van grappenmaken als Charlie.

— Hoor eens, zegde Wilbur, denk nu niet dat ik een schurk ben. Ik vind u een flink postuur. Gij zijt geheel anders, dan de meisjes die ik tot dusver leerde kennen, maar waarachtig, gij zijt, gij zijt een prachtstuk. Gisteren avond in die bui, toen gij aan het roer stondt, met uw haar...

— Och, schei uit ! zegde het meisje verachtelijk en ging naar het dek, en Wilbur volgde haar.

Charlie werd geroepen en hun besluit werd hem meegedeeld. Moran zou de « Bertha Millner » besturen, en de wacht houden beurtelings met Wilbur. Charlie stond in voor de gehoorzaamheid van de manschappen.

Hunne eerste zorg was nu, hun koers te berekenen naar de Magdalenabaai. Moran en Wilbur namen inzage van Kitchell's kaarten en logboek, doch het meisje wierp ze verachtelijk in eenen hoek.

— Hij heeft op den gis gevaren en zijn navigatie heeft niets te beteekenen. Een kajuitjongen zou er meer van weten, en om op alles de kroon te zetten, is de chronometer afgeloopen. Ik zal den Greenwichtijd moeten zoeken, door dezen nacht de hoogte van de noordster te nemen, en den lengtegraad vast te stellen, waarop wij ons bevinden. Is er iets van de bark gered ?

Wilbur schudde het hoofd.

— Alleen de papieren, zegde hij.

Hier is alleen een oude ebbenhouten quadrant, zegde Moran, maar ik zal mij er wel mee redden.

Dien nacht ging zij op den rug op het dek liggen met de quadrant voor het oog ; zij nam de hoogte van eene ster en bleef in de kajuit bij de walmende lamp zitten, totdat zij de vier zijden van de loglei volgecijferd had, en toen het dag was, wist zij den juisten Greenwichtijd en had den lengtegraad berekend.

Drie dagen gingen voorbij. Moran bemoeide zich met niemand, en als zij niet met het roer bezig was of de log opteekende, staarde zij over de verschansing in zee.

Wilbur wist niet wat hij er van denken moest. Zulk een meisje had hij nog nooit ontmoet. Zij was zoo gewoon aan de ruwheid van het zeemansleven, dat zij de welgemeende beleefdheid, die hij haar betoonde, opvatte als listige pogingen tot toenadering. Zij koesterde achterdocht tegen hem, en bespotte openlijk zijne geringe kennis van de zeevaart. Schoon was zij niet, doch weldra kreeg zij voor Wilbur eene zekere aantrekkelijkheid. Hare prachtige vlechten, hare zware altstem, de kracht van haren bouw en hare spieren (grooter dan de zijne) bevielen hem ; hij bewonderde haren moed en zelfvertrouwen, terwijl hare bekwaamheid in het besturen van een schip, hem met sprakelooze verbazing vervulde.

De meisjes, met wie hij tot dusver had omgegaan, waren alleen bedreven in de geheimen van een gezellig gesprek, of van een cotillon. Van een meisje van twee-en-twintig jaar, dat de hoogte van eene ster nam, had hij geen begrip.

Hoe meer hij haar zag, des te meer kwam hij tot de overtuiging dat zijne eerste beoordeeling juist was geweest. Zij dronk whiskey na hare maaltijden, en als zij boos was, wat dikwijls gebeurde, vloekte zij als een zeeroover. Zij was woest, ongetemd, en droeg roem op hare onafhankelijkheid, hare afzondering. Haar hals was dik, sterk en zeer blank, hare handen waren ruw en vereelt. In hare manskleeding leek zij groot en forsch, en Wilbur merkte meer dan eens op, dat zij een geur van den wind en den Oceaan met zich bracht.

Op zekeren dag zag hij haar een zwaar watervat verplaatsen, met meer kracht, dan hij zelf bezat ; hare wenkbrauwen fronsten zich door de krachtinspanning, en opeens doortrilde hem zulk een geestdrift, dat hij mompelde :

— Waarachtig, dat is eerst eene vrouw !

De « Bertha Millner » vervolgde hare koers naar het Zuiden ; kalm gleed zij over den spiegelgladden Oceaan, dien geen zuchtje rimpelde. Soms smolt op den middag het oppervlak der zee ineen met de lucht aan den horizon. Dan was het niet meer water en lucht ; het vaartuigje scheen te rusten in een kristallen bal, waar hoogte noch diepte was, in ééne ruimte alleen met de zon.

Eindelijk op een morgend zagen zij land ; en in den namiddag bevonden zij zich op eene mijl afstand van een lang, zandig strand ; zij lagen voor anker in de Magdalenabaai.

Nu nam Charlie het toezicht op de werkzaamheden over. Een paar dagen geleden hadden de Chineesche matrozen de vaten, touwen, heigers, stoobijlen en wat er verder voor de haaivangst noodig was, voor den dag gehaald. De zeilen werden gestreken en vastgemaakt, de dekken ontruimd, okshoofden en groote vaten gereedgezet, en de trage onverschilligheid van de vorige week had plaats gemaakt voor de gewone bedrijvigheid.

Den dag na hunne komst in de baai waren alle matrozen bezig met het vangen van aas voor de haaien. Dat aas was eene soort van zeegrondeling, van eene schoone, roodachtige gouden kleur, ongeveer zoo groot als een gewone kabeljauw. Zij beten vlug genoeg, maar van de tien werden er zeker drie van de lijn gerukt door de haaien, eer zij aan boord gehaald konden worden. Bovendien, bedorven door de groote hitte, of door de alkali in het water, bedierven zij zoodra zij aan de lucht blootgesteld waren.

Schildpadden waren er overal — grijsgroene schijven, dicht onder de oppervlakte drijvende. Wolken van zeevogels vlogen den geheelen dag schreeuwend over het strand. Bij lange tusschenpoozen schoten vliegende visschen boven het water uit. Landvogels wisten niet hoe zij het hadden, en kwamen rusten op het touwwerk van den schip, en vroeg in den morgend hoorde men aan het strand den kwartel slaan.

Het was Wilbur die den eersten haai ving, op den tweeden morgend na hunne aankomst in de baai. Er was een voorraad aas bijeengebracht, in stukken gesneden voor haken : Wilbur voorzag een der zware lijnen, die den vorigen dag op het dek gebracht waren, van aas, wierp haar over boord en zag na, hoe de witte kleur van den visch in zilvergroen overging, naarmate zij tusschen het zeewier zakte. Bijna dadelijk vertoonde zich op een kleinen afstand een lange, beweeglijke schaduw, iets donkerder dan het blauwgroen van het water.

Aan iedere zijde sloegen kolossale vinnen uit, de driehoekige rugvin stond overeind als een groote hanekam, terwijl vlak boven den kop van den haai de twee loodsmannetjes (1) zwommen, die zoo nauwkeurig iedere beweging volgden, dat zij één met de haai schenen te zijn.

Een paar maal beschreef de groote menscheneter, van twaalf voet lang, langzaam een kring om het aas, waarbij zijn vinnen als waaiers bewogen. Eens schoot hij er naar toe, raakte er eens even aan, en ging weer terug. Hij verdween, kwam terug, en bleef, zachtjes zijn vinnen bewegend, onbeweeglijk liggen in de schaduw van den schoener.

Moran zag over Wilbur's schouder.

— Hij is zoo goed als gevangen, fluisterde zij ; als zij eenmaal een prooi in het zicht hebben, dan — sta vast !

De haai bewoog zich. Opeens, met een lange gemakkelijke wending, keerde hij zich om. Zijn witte buik blonk als zilver door het water, het aas was weg.

— Gij hebt hem ! riep Moran.

Het touw gleed Wilbur door de handen toen de groote visch dook. Moran vatte de lijn mee aan. Door de heftige rukken van beneden zwaaiden zij heen en weder, en werden tegen elkander aan geworpen.

— Halen ! riep zij, lachend in de opwinding van het oogenblik. Halen wat ge kunt.

(1) Loodsmannetjes zijn kleine vischjes, die de haai bestendig vergezellen.

(Wordt voortgezet.)